

Със 100 кипариса ще бъде озеленен Балчик

Балчик е град на повече от 2600 години. Без прекъсване е обитаван и това прави историята на града богата, с разнородна архитектура, а също и с напъластено растително разнообразие. Влияние оказва географското разположение на града. Той се намира в залив с южно изложение на Черно море, на амфитеатрално-терасовиден терен, осеян с множество хълмове и дерета. Характерни въздушни течения отнасят дъждоносните облаци навътре в морето и го правят най-слънчевият и най-сух град в България. Тези фактори, в тяхната съвкупност - природни и човешки, са допринесли за появата или внасянето на растителност, нехарактерна за Северна България.

Растителността е топлолюбива - сухоустойчива, непретенциозна към почвите. Ако се върнем далече във времето на траки, гърци и римляни - характерни растения са били бадем, смокиня, нар, райска ябълка, както и култови дървета - островърх кипарис и неплододаваща /естествен хибрид/ черница. Тези дървета са били наговарени с култово-религиозен символ, тъй като са били засадени около храмове, чешми и бани, места за молитва и пречистване.

Още в дълбока древност са засаждали и почитали кипариса. В гръцката митология кипарисът е описан като дървото, което расте по бреговете на реката Стикс и с мълчалливото потрепване на върха си приветствал душите на герои, запътили се към подземното царство. Приветствал, но... само героите. Дали заради легендите или заради магията, която го обвива, но с времето той

се е превърнал в свещено дърво и всеки състоятелен човек е искал в дома си да има точно това дърво.

По време на Византийската и Османската империя са внесени нови екзотични и субтропични растения - хинап /известен като финап/, кедри, източна туя, див рожков, рози, множество нови сортове лози и др.

През Възраждането и след Освобождението започва планираното озеленяване на града. Засадени са дървета по главната улица /днешната „Черно море“/ бяла - кълбовидна акация/ и софор.

Изграждат се места за отдих и почивка - градини. Първата се е намирала на мястото на днешната детска градина, в близост до конака /старото кметство/, а втората е била в Гемиджи махле - до църквата „Свети Николай“ /в момента детска площадка/. През този период започва и първото залесяване, с цел укрепване на скатове и срутищата, с акации, люляк, птиче грозде, спирея, бъз и тамарикс.

Най-мощно парково озеленяване и борба с почвата ерозия в Балчик и околностите му е в периода: 1940-1987 год., за което работят десетки лесовъди, озеленители и цялото население на града. Внасят се нови интересни видове, като източен чинар, гръцка и испанска ела, хибискус, плащести форми, бяла каталпа, кипариси и кедри. В парковете са посадени нови видове рози, текома и морски бор. В борбата с ерозията са включени: копривка, бадем, мирзелива върба и тамарикс.

През 80-те и 90-те години на XX век започва

озеленяване на междублоковите пространства, паркове и градини в ж.к. „Балик“ и кв. „Левски“. В наши дни озеленяването на града се развива в посока внос и дозасаждане на интересни и екзотични видове, които заедно с историческите паметници и архитектурните забележителности правят Балчик интересен и очарователен. Внасят се акцентно нови видове кипариси, къи, вайгелия, котонястер-лактеус, пираканта, албиция. Добре се развиват новите видове рози, хибискус, японска дюля и хартиено дърво. Изграждат се нови цветни петна и розариуми.

През последните пет години работим заедно с ОДК - Детски парламент, училищата: „Антим I“, „Св.Св.Кирил и Методий“, „Христо Ботев“, с цел повишаване на екологичната култура на децата. Създаваме навици за засаждане на растения, почистване, боядисване и лакиране на пейки. Завършено е озеленяването на градината с паметника на Васил Левски, спирката на новия съд, детска площадка при 22-и блок, детска площадка при 21-и блок.

В момента се извършва по-основно почистване на терена зад детската площадка на ул. „Д-р Добрев“ - Малко ехо, където се почистват от дива лоза, бръшлян и паразитни храсти, морските боровете и кипариси. Подобно почистване се извършва под ул. „Витоша“ - покрай новопостроените стълби, свързващи центъра с улица „Приморска“. На тези два обекта се предвижда мащабно озеленяване с характерни за нашия град видове. Новата задача-простран-

ствата между блоковете в ж.к. „Балик“ - подкастриране на храсти и дребна растителност, обособяване на цветни петна, съвместно с живеещите в блоковете - има добри примери и видими резултати в тази насока. Голяма и трудна задача, изискваща време и постоянство.

Да се върнем малко назад в близкото минало. Освобождението заварва Балчик с градска махала, разпротряла се малко хаотично: от морето, та почти до гръцката църква „Св.Св. Константин и Елена“/че и по-нагоре/, а в дворовете - чудни и огромни вековни кипариси. Гърците не са можели така свободно да търгуват, както в необятната Османска империя. Направили са много складове за жито и къщи на българите и си завинаги. Вековните кипариси обаче били набедени, че са причина за появата и разпространението на болест по лозята-филоксера, дошла съвсем неочаквано. Съдбата им била бързо решена - почти всички били отсечени. А истината била, че жълтият прашец при цъфтежа на дървото, разнасян от вятъра, цапал бялото пране на българските чорбаджийки, с което се хвалели една на друга. Удобното извинение било болестта по лозата.

В наши дни вековните кипариси са по-малко от 10 бр, през годините много озеленители са засаждали нови дървета, които сега красят Белия ни град. Това и е една от моите мечти и задача - да посадим 100 нови кипариса - достоен подарък за един град - легенда. Сега съм на 34-я брой.

Мариян ЦВЕТКОВ
Гл.озеленител на Балчик

Гл.озеленител **Мариян Цветков** и работници от БКС направиха опит да спасят вековния кипарис, разцепен от януарския студ, като го бандажираха до пролетта, когато ще се преприемат и други мерки. **Фото: Б.Т.**

Гагаузкият фолклорен колектив „Севда“ - два пъти лауреат на фестивала „Българско наследство“ в град Балчик, България

Гагаузкият фолклорен хор „Севда“ от с.Казаклия, АТО Гагаузия, Р.Молдова, участва два пъти в МФ „Българско наследство“ през август 2015 и 2016 г.

Фото: Димитър БОРИМЕЧКОВ

„Участниците – сериозни конкуренти, бяха от Молдова, Украйна, Румъния и България“ – сподели Пелагия Чобан, диригент, основател на хор „Севда“, учителка по

професия и бивш общински съветник.

„През тази година участниците бяха твърде много. И сред тях се отличиха представителите на Гагаузката авто-

номия“ – разказа пред новинарския портал Гагаузинфо координаторът на фестивала „Българско наследство“ в Молдова, директорът на Районната публична библиотека в

град Тараклия Надежда Танова.

„Миналата година народният хор „Севда“ стана призьор на фестивала. Аз бях приятно изненадана от представянето

на песенния фолклор на родния гагаузки език. Макар и на различни езици, изкуството намери път до сърцето на всички зрители. За това допринесе и очарователната сестра на дирегентката П.Чобан – Зинаида Головчук, която заедно с хора завладя жителите на Балчик, които ги слушаха и одобряваха емоционалния превод на песните. Вгълбено, с душа изпълниха гагаузки национални песни. Бурно бяха аплодирани и индивидуалните изпълнители: Ангелина Стамат, Александра Абаджи и Елена Мандаджи.

Ансамбълът „Севда“ се хареса много на местните жители на с.Камен бряг, общ.Каварна., Те даже пригласяха на гагаузките изпълнители. Досега там живеят много гагаузи, съхранили своя език, култура и традиции. В местния Културен

център в с.Камен бряг се организират много празнични мероприятия. Българските гагаузи ни посрещнаха, пяха български и гагаузки песни, танцувахме заедно и рецитирахме стихове.

На трапезата имаше национални български и гагаузки блюда.

Разбирахме се и се радвахме за това с главната организаторка на нашето гостуване – Добринка Ялнъзова, председател на читалището и с Фотинка Атанасова художествен ръководител на „Каменбръжките баби“.

Освен това, в рамките на фестивала се състоя едноименен научен форум. В него участва научният сътрудник от НИЦ Гагаузия, член-кореспондент на БАН Ольга Радова-Каранастас.

С голям интерес бе посрещнат нейният доклад: „Живот и дело на

генерал-лейтенант И.Н. Инзов в Южна Русия, в Бесарабия и неговата роля в историческата съдба на българите, гагаузи и на гения-поет А.С.Пушкин“.

Форум-фестивалът се проведе в продължение на три дни. В програмата от мероприятия бяха планирани и организирани изложби, концертна програма, поетически срещи, промоция на списанието „Форум“ с гл.редактор Маруся Костова, директор на фестивала „Българско наследство“ - подчерта в заключение Н.Танова.

„Надяваме се да участваме и в следващото фестивално издание – казаха усмихнатите хористки от ансамбъл „Севда“, които миналата година поставиха в с.Казаклия началото на етнофестивал, по случай 30-годишнината на хора.

Гагауз Инфо
Новинарски портал